

JEAN RACINE

J'ai cru que sa prison deviendrait son asile.
Jadis Priam soumis fut respecté d'Achille:
J'attendais de son fils encor plus de bonté.
Pardonne, mon Hector, à ma crédulité:
Je n'ai pu soupçonner ton ennemi d'un crime:
Malgré lui-même enfin je l'ai cru magnanime.

Door middel van woorden worden ons deze gevoelens kenbaar gemaakt en al zijn het dan die van Andromaque zelf, het blijven toch altijd inderdaad slechts woorden; fysiek-zichtbare bewegingen zijn het in werkelijkheid niet. Intusschen heeft Racine deze woorden zoo doeltreffend gekozen, de zinnen zoo vol gemaakt van noties en emoties, kortom hier op zoo prægante wijze geschreven, dat het ons is, alsof wij den glimlach en de spierbewegingen der droefenis rechtstreeks op haar gelaat hadden waargenomen. En Hermione! Men ziet de ontroeringen in haar wezen wisselen. Eerst nog onhandig, onzeker van zichzelf, treedt zij later met toenemende hooghartigheid, ja met niets ontzienden hoogmoed op. Jubelend als zij haar geluk verzekerd acht, wordt zij daarentegen woedend, sarkastisch, wraakzuchtig zoodra zij inziet dat het haar ontgaan zal:

Je percerai le cœur que je n'ai pu toucher.

Oreste, wien zij den moord op den ontrouwen Pyrrhus heeft opgedragen, voegt zij, wanneer de ongelukkige, die haar liefheeft, komt melden dat aan haar wensch voldaan is, in ten top gestegen onredelijkheid de volgende verbazingwekkende woorden toe:

Barbare, qu'as-tu fait? avec quelle furie
As-tu tranché le cours d'une si belle vie?
Avez-vous pu, cruels, l'immoler aujourd'hui,
Sans que tout votre sang se soulevât pour lui?
Mais parle: de son sort qui t'a rendu arbitre?
Pourquoi l'assassiner? qu'a-t-il fait? à quel titre?
Qui te l'a dit?

De toestand — men zal het reeds hebben bedacht — is van een niet minder dan Shakespeariaansche tragiek. Shakespeare echter is omstandiger, rijker aan details, minder direct en geconcentreerd; zóó snel als bij het lezen van Racine, slaat het besef van deze tragiek niet bij ons in, wanneer wij den Engelschen dichter lezen. Overeenkomstige indrukken zal men opdoen bij de kennismaking met Roxane, die Bajazet wil dwingen haar lief te hebben en na zijn gebleken onwil als volgt tot hem spreekt: